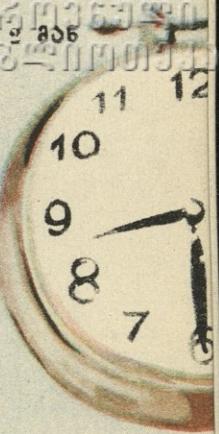

2
1952

БОЛЬШОЙ

№ 16 თბილისი გვერდი 1952 წ.
გამომცემლება „კომუნისტი“ წელი XXX ვარი ვაბე

ОБЛАЗЕЧНЫЙ ЗИМНИЙ

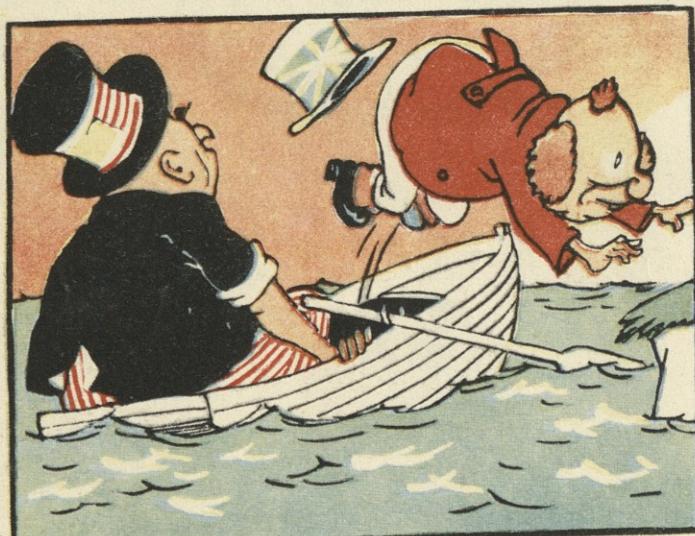
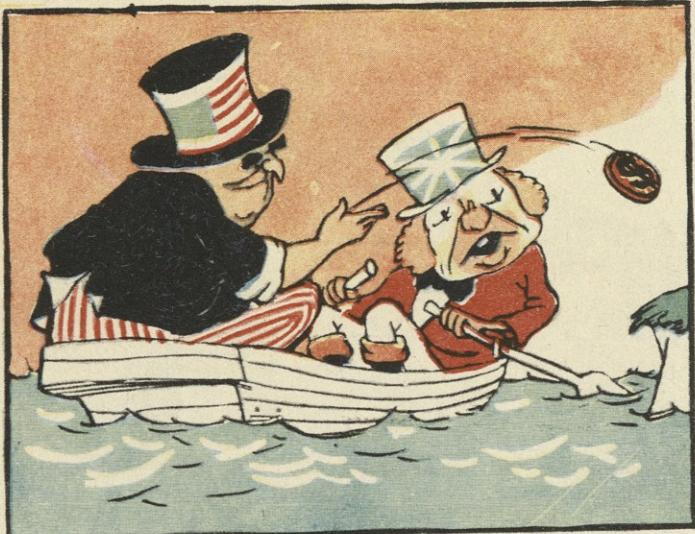

მშენებელი ჩავრცე

ინგლისის მმართველი წოდები შეზფოთებული არიან იმის გამო, რომ ამერიკამ ინგლისის მონაწილეობის გარეშე ჩატარა „წარაპირის კავშირის საბჭოს“ თათბირი გონილელუში.

ზურაბ იკვანის თათბირი და...

წარ. გ. ლომიძე

3. ალელებული ჯონ ბული

უჩინარინი უცხოთში

1952 წ. 17 აგვისტო

... რამდენ სისულელეს მოკრავ ყურს ამ გამანის საპრეზიდენტი წინასაარჩევნო მაქინაციების დროს! ამას იცის რომელმა კანდიდატმა რით აამოს უღლსტრიტელ ბატონებს, რათა რაც შეიძლება მეტი თანხა გამოსტყუოს ხების შესასყიდად. დემოკრატი სენატორი, პრეზიდენტობის კანდიდატი მაქმაგონი ისე გაიტაცა პატრიონების მაამებლობამ, რომ დემოკრატი პარტიის ყრილობაზე განაცხადა: „გამოგენდებოდი თუ არა თეთრ სახლში, პირველ ყოვლისა ვპრინციპი და ემსადებინათ სულ ცოტა ათასი წყალბადის ბომბი“...

როცა ბაქავა სენატორი ასეთ ისტერიულ გუნებაზე დგება, რა კარგი იქნება თუ გაიხსენებს მასზე უფრო გამოცდილ მოსულელოების ნატრაბახებ „აზრებს“ სწორედ იმ ქვეყნის მიმართ, ვისაც იგი ხსენებულ ბომბებს უმიზნებს. აი, ეს აზრებიც:

ამერიკის კონგრესის წევრმა გარტინ დაისმა 1941 წ. 24 ივნისს განაცხადა:

„ერთი თვის შემდეგ ჰიტლერი დაიბყრობს რუსეთს“...

ჰიტლერმა 1941 წ. 3 ოქტომბერს წაიტრაბახა:

„რუსეთი გატეხილია და ველარასოდეს ვერ ალადგენს თავის ძალებს“...

„ნიუ-იორკ ჯორნელ ამერიკენმა“ 1941 წ. 27 ივნისს „წაუტირა“:

„რუსეთი განწირულია, ამერიკა და ინგლისი უძლურნი არიან შეაჩერონ მისი სწავაფი შლა ნაციის ტური ბლიცკრიფისაგან“...

თუმცა, მე რატომლა ვიწუხებ თავს, ვინ იცის კიდევ რამდენი გიურ დაიბადება ქვეყანაზე!

ლოდონი, 1952 წ. 20 აგვისტო

... კაცები ვზივარ, ყავას ვსვამ, ზელმიწევნით მიჩერჩილებული ამინდია, წვიმს...

რა მწარე დაცინვა იცის ზოგჯერ ისტორიამ!

სიძველისაგან დაქექილ ინგლისურ წიგნს ვკითხულობ. სადაც მოთხოვნილია ბრიტანეთის კოლონიების შესახებ. ინგლისელებს კოლონიებში თავი ისე ამაყად ეჭირათ, რომ უმიზებოდ, მხოლოდ სპორტული თვალსაზრისით უშერდნენ ხოლმე პანლურს ადგილობრივ მცხოვრებს და შეურაცხყოფილს ნება არ ჰქონდა ეჩივლა.

სამაგიეროს გადახდაზე აბა ვინ იფიქრებდა, მაგრამ იმავე სპორტული თვალსაზრისით ამერიკელმა ჯარისკამა პანლური ამოუკირა და ჭირდებული ზედ მიაყოლა ინგლისელ მოქალაქეს. გალახულმა ინგლისურ სასამართლოს მიმართა.

— ვერ კიდევ მეორე მსოფლიო ომის დროს ინგლისის პარლამენტის. მიერ მიღებულ კანონის თანახმად, ინგლისში მყოფი ამერიკელი სამხედრო მისამასურენი ინგლისურ სასამართლოს იურისდიქციის არ ექვემდებარებიან! — უპასუხეს მას.

ინგლისელი მოქალაქე ამ პასუხს არ გაუკეირვებია: რა წესებიც ინგლისის კოლონიებში მოქმედებდა, იგივე წესები მოქმედებს აქ და აგრეთვე ამერიკის სხვა კოლონიებში!

ვალეინგრაბი, 1952 წ. 23 აგვისტო

ამერიკული ვისკი შემატეულს, ცუდ გუნებაზე ვარ...

.. ჰილანდიელი ხელისუფალნი საოცარ ყურადღებას იჩენენ უმუშევართა მიმართ, რომელთა რიცხვი ამ პატარა ქვეყანაში 175.000 აღწევს. უმუშევრები ლებულობენ ზედმიშვნით მცირე დახმარებას და მიღებული თანხა რომ დაეჭიროთ, ხელისუფლებამ აუკრძალა ზოგიერთი ხარჯის გაწევა.

ფალკენბერგის თემში, მაგალითად, როგორც უშეშევარს აგრეთვე მისი ოჯახის ყოველ წევრს აკრძალული აქვს კინოთეატრში შესყლა.

ლონისძიებათა გაფართოების რა ღიდი ზესაძლებლობა აქვთ ფალკენბერგელ ვაიხელისუფლებს! საკმარისი უმუშევრებს და მათი ოჯახის წევრებს ჭამა-სმა, ჩაცმა-დახურვა, გათბობა-დაბანეა-დარეცხვაც სრულიად აუკრძალონ და სულ მალე მათი მონა-მორჩილნი „მოზრდილი“ თანხის პატრიონები შეიქნებიან!

ქართველი ხატა

საქართველო
ციული მუნიციპალიტეტი

აი, ჩეენს სკოლაში პირველი ზარის
ხმა გაისმა!

ბევრგან გუგუნებს ეს ზარი და ამა-
ყად გიხმობთ, ჩემო პატარა მეგობრებო.
ასევე აძაყად გხვდებათ სკოლის დირე-
ქტორი, რადგან გარჯა არ დაიზარა
და გარემონტებულ სასკოლო შენობაში,
შეკეთებულ მეოხებზე იწყებს სასწავლო
წელიწადს. ზეგან კი შარს ფახი-ფუხი
გააქვს ისევე, როგორც ამ სკოლის დი-
რექტორი ფახი-ფუხობდა, ფორმალუ-
რად წერდა „სარემონტო“ მიმართებს
სხვადასხვა ორგანიზაციების მისამარ-
თით, თავს იზღვევდა და საბოლოოდ
როგორც კი პირველად მოგესალმათ და
თავი ჩაიქნია, ჩაქნეული თავი ისევე
დარჩა, სირცეილით მაღლა ვეღარ იყუ-
რება, თვალს ვერ გისწორებთ.

თავი აძაყად მხოლოდ იმ სკოლის
ხელმძღვანელს უქარავს, ეისთვასაც ახა-
ლი სასწავლო წელი გასული სასწავლო
წლის დასასრულს დაიწყო. გასული სას-
წავლო წელი კი ჩეენს სკოლებს სახარპი-
ელო როდი ჰქონდა. ყოველ ათასი მოსწა-
ვლიდან 135-ს საშემოდგომო გამოცდა
გამოჰყავა. გამოცდაგამოყოლილ მოსწავ-
ლეთაგან შემდეგ კლასში რამდენი გა-
დავიდა, ვერაფერს გეტყით. თუკი ჩა-
მორჩილებს ყოველ რაიონში ისევე
ეხმარებოდნენ, როგორც ამას ქუთაისის,
რაიონის განათლების განყოფილების
გამგე ამხ. თუმანიშვილი აკეთებდა, უნ-
და ვიგულისხმოო, რომ გამოცდაგამო-
ყოლილები ტანსაცმელს იმავე კლასის
მეოხებზე ცვეთონ.

მაგრამ ჯობია ისევ ახალი სასწავლო
წლის დაწყების გმირებს დავუბრუნდეთ.

ველისციხეში ერთობ მაღალი სურ-
ვილი გამოიჩინეს სწავლების საკითხი-
სადმი. პირველ კლასში მისაღებ ბავშვთა
სია რომ შეადგინეს, შეძლევ საერთოდ
წერა-კითხვის. უკოდინართა აღმოჩენას
შეუდგნენ:

— ანკეტები ჩამოვარიგოთ და შიგ
ასეთი კითხვა შევიტანოთ: „იცით თუ
არა ოქვენ წერა-კითხვა?“ — თქვა ერთია.

— კი მაგრამ, წერა კითხვა ვინც არ
იცის, ანკეტას როგორ შეავსებს? — „აღ-
მოჩენა“ გაუქარწყლა მეორემ.

რაკი სხვა საშველი არ იყო, კა-
დაკარ ჩამოვლა და გამოკიახვა ამჯო-
ბინენ. დიდია და პატარას, ყველას სა-
თითაოდ ეკითხებოდნენ, იცოდა თუ
არა წერა-კითხვა.

რიგი ახალდაბადებულ ჩვილებზე
მიღვა.

— ბიჭიკო, იცი თუ არა შენ წერა-
კითხვა? — ჰეითხეს ერთს.

— ი-ი-ი-ი... — შესტირა შეშინებულმა
ჩვილმა.

— გოგონა, იცი თუ არა შენ კითხვა
და წერა? — შეეკითხნენ მეორეს.

— ა-ა-ა-ა... — შეცვნავლა მან.

— უყურე შენ, — აზრი გამოთქვა ალ-
მწური კომისიის ერთმა წევრმა. — ერთი
„ი“-ს ამბობს, მეორე „ა“-ს. „ია“-ს
პირველ კლასში სწავლობენ, როცა წე-
რა-კითხვა ჯერ კიდევ არ იციან. შევი-
ტანოთ სიაში!

— შევიტანოთ. — დაეთანხმა მეორე
და 1951-52 წელს დაბადებული ჩვი-
ლები წერა-კითხვის უკოდინართა სია-
ში შეიტანეს...

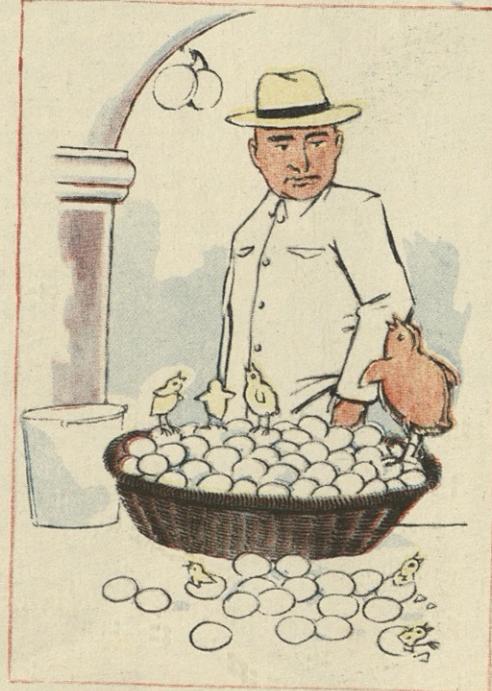
არანაკლებ საინტერესო იყო გორის
რაიონის განათლების განყოფილების
გამგის ამხ. რ. ჯაფიაშვილის მიმართვის
ტურისტული თავითადასავალი.

საქმიანი განივანეა

გასტრონომის მაღაზიებმა გაყიდვები კვერცხი,
რომელს დიდი პროცენტი ლაყვ გამოდგა.

სინამდვილიდან

ნახ. ფონისა

წილილა (გასტრონომის შპართველს
ამხ. ა. ლალაშვილს) — მოთხინება უნდა
გქონდათ, ძია ალექსანდრე, კვერცხის
ფასად ჩეენი გაყიდვა განა შეიძლე-
ბოდა?

ამხ. რ. ჯაფიაშვილმა მართალია
გვიან, მაგრამ მაინც მიმართა თბილისის
ოლქის განათლების განყოფილებას:
„ხე-ტყის მასალის უქონლობის გამო
გორის რაიონში სკოლების შენობათა
კაპიტალური რემონტი შეჩერებულიათ“.
თბილისის ოლქის განათლების განყო-
ფილების გამგემ ამხ. თ. მათიაშვილმა
მიმართვის დათარილებიდან ოთხი დღის
გასვლის შემდეგ რეზოლუცია გაიმე-
ტა, ოლქის ინიციატივით ბაბუნიძეს მისწე-
რა: „ეს ამბავი აცნობეთ ოლქის აღმას-
კომისის საგეგმო განყოფილებას“.

ინიციატივით ბაბუნიძე უფრო „ოქტა-
რიული“ აღმოჩნდა: გორელი განათლე-
ბის განყოფილების გამგის მომართვა
მხოლოდ ხუთ დღეს შეინახა და შემდეგ
კი, ოლქის აღმასკომის საგეგმო განყო-
ფილებას გადაუგზავნა სათანადო რე-
ზოლუციით.

ეს ამბავი, ბაბუნიძის მიერ მიმარ-
თვის ლამაზი რეზოლუციით აჭრელება,
14 აგვისტოს მოხდა. თბილისის ოლქის
აღმასკომის საგეგმო განყოფილებაში
მისვლამდე მიმართვას კიდევ რამდენიმე
რეზოლუცია დასჭირდა და... მოგეხსე-
ნებათ რეზოლუციით „რა გამძლე“ მა-
სალად სკოლების გასარემონტებლად!

ეს „უბრალი“ შემთხვევა გაკვირვე-
ბას აღარ გამოიწვევს, თუ იმ მოელე-
ნასაც აღვნიშნავთ, რომ საქ. სსრ გა-
ნათლების სამინისტროს კაპიტალურ
მშენებლობის განყოფილებაში მხოლოდ
15 აგვისტოდან მოუვიდათ აზრად, რომ
სკოლებს რემონტი ესაჭიროება. დაიწ-
ყეს იმის გამორჩევა, თუ რომელ
ორგანიზაციას რომელი სკოლის სოფის
უნდა გაეკეთებინა რემონტი. არევის,
იძიეს და აღმოჩნდა, რომ ხარჯთალ-
რიცხვის უქონლობის გამო რესუბლიკის
შეიდ რაიონში სათანადო ბანკებმა უკ-
ვე თრი თვეა ახალი სკოლების მშე-
ნებლობის დაფინანსებაცი შესწყირეს.

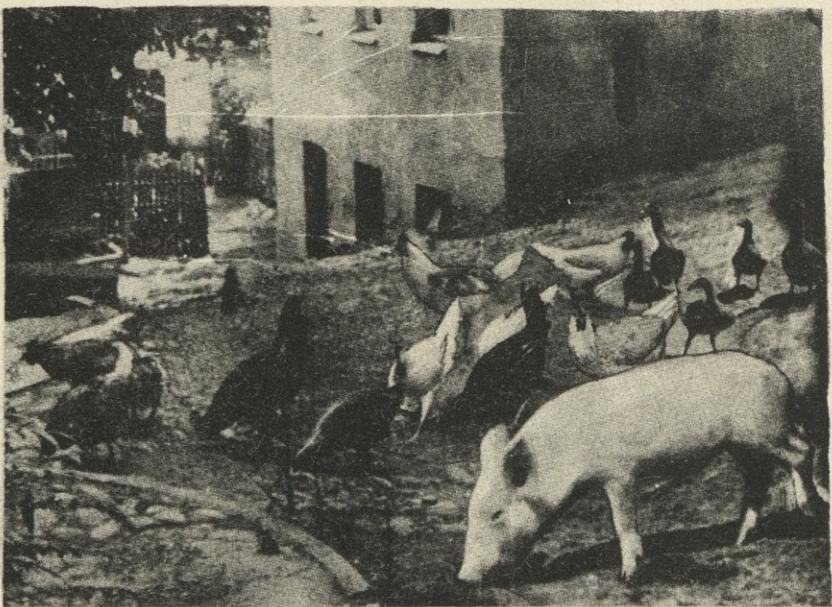
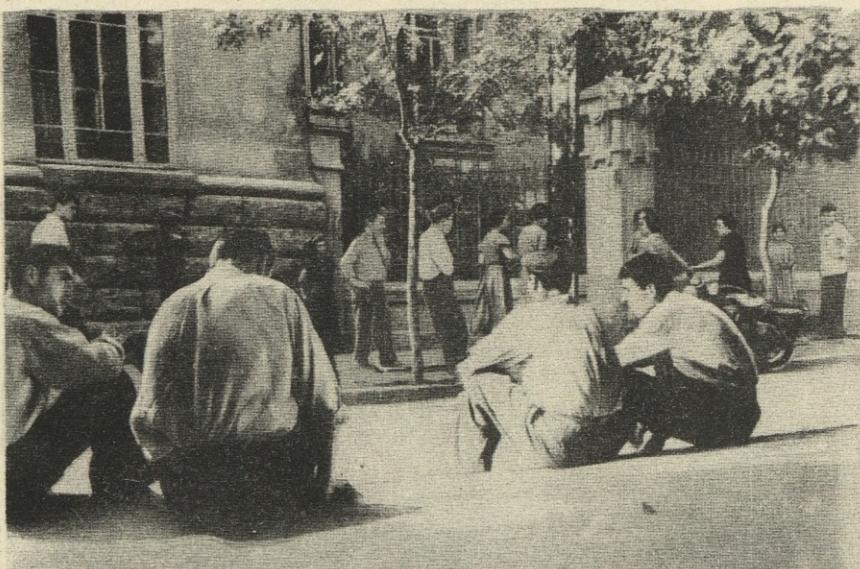
და ჩეენი რესუბლიკის მრავალ
სკოლაში თუ მაღალხარისხოვანი რე-
მონტი მაინც გაკეთდა, ამაში აღნიშ-
ულ განყოფილებას არაეითარი ლაშქრი
არ მიუძღვის.

უოველივე ამის შემდეგ, განათლების
სამინისტროს კაპიტალურ მშენებლობის
განყოფილების მუშაქებს ერთი რამ
მინდა გავახსენ: კაპიტალურ რემონტის
მარტო სკოლათა შენობები როდი ექვემ-
დებარება, ასეთს ზოგჯერ ზოგიერთი
დაწესებულების შტატიც კი საჭიროებს!

ნიაზი

ნიანგის

დიდად სანაქებო მასპინძლობა ვერ გამოიჩინა წელს კირივის სახელობის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტის აღმინისტრაციაში გამოცდებზე მოსულ მომავალ სტუდენტთა მიმართ.

დღეების განმავლობაში, საათობით ისხლნენ სიცხისგან არა-ქათგამოცლილი, მოწყურებული ჩამბარებლები და ელოდნენ იმ სანერაზო წუთს, როცა აღმინისტრაცია კარს გაულებდა და გამოცდას ავად თუ კარგად როგორმე ჩააბარებდნენ. (ხურ. 1).

ეს მდგომარეობა ზესაძლებელია მომავალ სტუდენტთა თავისებური გამოცდა იყო, იქნებ მათს გამძლეობას ამოწმებდნენ, მაგრამ საინტერესო ერთია: რაოდ იმასაც არ ამოწმებს ინსტიტუტის აღმინისტრაცია, რომ მათი ინსტიტუტის შენობის ჩრაგალ-კვადრატულ მეტრ ფართობიან ეჭოში რაინდულად დახეირნობენ ამავე ინსტიტუტის თანაბრროველთა ღორ იჯა-ქათმითა „დღეიონები“. (ხურ. 2). ამავე ეზოში გაშენებული ბაღის ფანჩატურში ჰამაკში კოტრიალით განცხრომას ეძლევიან ამ ცხოველ-ფრინველთა პატრონები და ინსტიტუტში მოსული ბალგაზრდები კი ქუჩა-ქუჩა დადიან, ახლომახლო ზცხოვრებლებს აწუხებენ, რომ ერთი პიქა წყლით პირი გაიხველონ.

ჩიტკორესაონდენი

“გენე ს. მამ ც...”

ბორჯომის რაიონის პატარა მიტარ-ბის მოლოტოვის სახელობის კულტურული წევრობის ერთ ერთშა მუჭემები 7 სულის კაცებარი მოიპარა და გაცყიდა.

ეს ამბავი რომ ფერმის ბრიგადირმა კურტანიძემ გაიგო, გაშმავდა, პირიდან სულ ცოფი პყარა და მწყემსს პასუხის-გაბაში მიცემით დაემუქრა.

მწყემსმა გაიღიმა, მოლიმარ პირზე ხელი მიიღო და მშვიდად უთხრა:

— შენც სუ, მეც სუ, ბრიგადირო. თორემ იმ სასამართლოში შენს მიერ 42 სული ცხვრის გაყიდვის ამბავსაც ვიტყვიო.

რალას იზამდა კურტანიძე, დაინახა რომ მას ზურგზე მწყემსზე მეტი ცო-დვა ჰქონდა აკიდებული და სიჩუქე არჩია.

ამ ამბავმა კოლმეურნეობის თავმჯდო-ბარის არქიფო თედიაშეიღილის ყურამდე მიალწია. არქიფო გაშმავდა, პირიდან სულ ცოფი პყარა და კურტანიძეს პა-სუხისგებაში მიცემით დაემუქრა.

ბრიგადირმა გაიღიმა, მოლიმარ პირ ზე ხელი მიიღო და მშვიდად უთხრა:

— შენც სუ, მეც სუ, თავმჯდომარევ. თორემ იმ სასამართლოში შენს მიერ 51 სული ცხვრის გაყიდვის ამბავსაც ვიტყვიო.

რალას იზამდა არქიფო თედიაშეიღილი. დაინახა რომ მას ზურგზე მწყემს-ბრი-გადირზე მეტი ცოდვა ჰქონდა აკიდე-ბული და სიჩუქე არჩია.

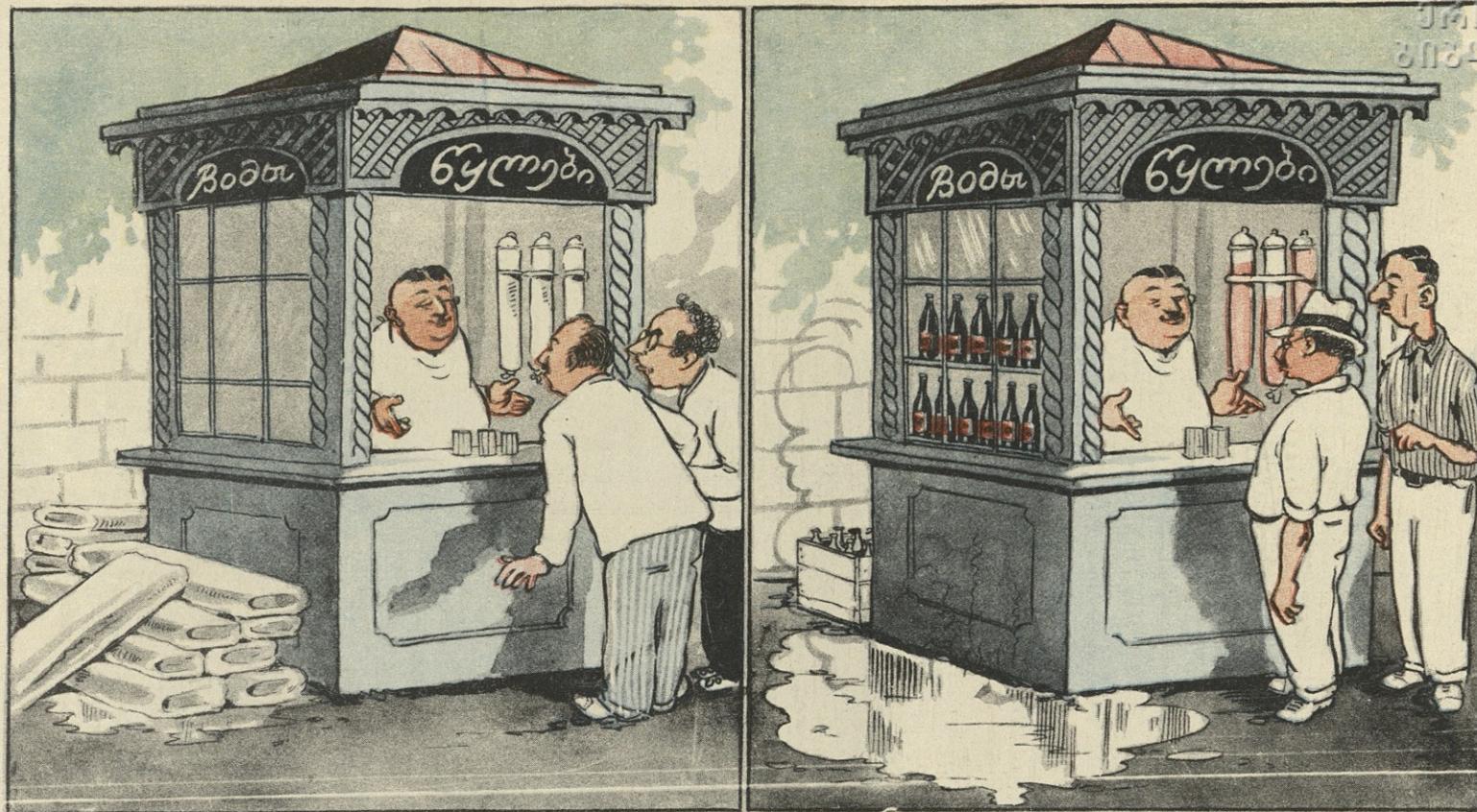
ნათევაშია, „ხელ ხელ ბასსო“, შაგ-რამ ისრც ვიცით, რომ პატარა მიტარ-ბელ დიდ ქურადბაცაცებს ხელს მალე და-აპანინებენ.

8. სიმონი

საბუპალტრო-სარევიზიო ამოცანა

ხაშურის რაიონის სოფ. წალვლის კოლმეურნეობის მეცხოველეობის ფერ-მის გამგეს ს. ლომიძეს 22 ცხვარი და 37 ქათმი აკლია. იგი თავს იმართლებს. თითქოს ცხვრები და ქათმები კოლ-მეურნეთათვის ესესებინოს.

ამოცანა გვეკითხება: ბარტო ს. ლო-მიძეს ჰქონდა ლომის მაღა, თუ მის-მა მფარველმა არტელის გამგეობამაც ცხვარ-ქათმის ბორცე კბილის გაკვრა სცადა?

ପ୍ରକାଶନ

— ყინული მიეღოთ. ჩემ კარგო, მაგრამ ლიმონადი
ჯერ არა გვაქვს!

୬୧୯୧୫୩ତା

— ლომინაძე მიეცილეთ, ჩემო კარგო, მაგრამ ყინული
აღარი გვაქვხა!

၄၂ ၂၆၀၉၁၂

ექიმშა გ. იობაშვილმა რედაქტიას გადმოუკავნა ჟი-
თურის შალაზიაში ნაყიდი პატარა წიგნი, გ. ცინცაძის „პლე-
კრიტი“. ექიმი გ. იობაშვილი გაკვირვებული გახლდათ იმის
გამო, რომ ოღნიშნულ წიგნს ყდაზე აწერია „პლეკრიტი“, ხო-
ლო შეს პირველი ფურცლიდან სარჩევამდე იმის ახსნა-გან-
სარტყება. თუ როგორ უნდა მოუაროს თავს თრსულმა
ქალმა.

ამ „ამანათის“ მიღების დღიდან ჯერ ერთი კვირაც არ გასულიყო, რომ იმავე ჭიათურიდან ჩვენმა მყითხველმა შ. ბულაძემ გადმოგვიგზავნა იგივე წიგნი, იმავე სახელწოდება-ჰინაარსით.

წიგნაյის ორივე ეგზემპლარი ზუსტად ერთნაირად არის ასეულ-დარეული. ყდაზე აწერია „პლევრიტი“, სარჩევში ჩამოთვლილია პლევრიტის სხვადასხვა სახეობანი, ხოლო წიგნში კვდებით შემძევ თავებს: „ორსულთა ნეფროპათია“, „ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა ეკლამბისია“, „ორსულთა სიყვითლე და ავიძლის დისტროფია“, „ორსულთა კანის დაავადება ანუ დერმატოზი“ და სხვ. და სხვ.

წიგნაკში ჩამოთვლილი ლათინური სახელწოდებები ძალაუნებურად გვაფიქრებინებს: რა ეწოდება ლათინურად იმდაავადებას, რომელსაც ქართულად „უთავბოლობა“ ჰქვავთ იქნებ საქმელგამის სტამპის აღმინისტრაციაშ ვაგვცეს პასუხიამ კითხვაზე?

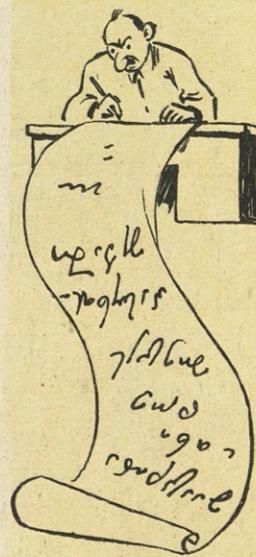
ଭାବୁଶିତ, ଅନୁଶିତ

ასალციხის № 1 შახტის აღმინის-
ტრაციაშ 4 დღეს სამუშაოს გაცენი-
სათვის პასუხისმგებაში მისცა ამავე შახ-
ტის მუშა პ. კარაპეტიანი. მოსამართლემ
ჩახედა კანონს და კარაპეტიანი პატი-
მჩობაში იყვანა. ექვს დღეს საპატი-
მჩობა „დასვენების“ შემდეგ გამოირ-
კვა, რომ კარაპეტიანი სხვა სამუშაოზე
ყოფილა გაგზავნილი თვით შახტის
აღმინისტრაციის მიერ და იმავე აღმი-
ნისტრაციას შეცდომით ვიუცია პასუ-
ხისგებაში.

კარაპეტიანს თუ ოთხი დღის გაც-
დენისათვის საპატიომროში ჯდომა ეკუთ-
ვნის, რა ეკუთვნის გაიადმინისტრატორს,
რომელმაც კარაპეტიანი ექვს დღეს
მოაცდინა, და შერე როგორ მოაცდინა?!

ახლა ახალციხეში ხშირად გაიგონებთ ასეთ ფრაზას:

— შახტის უფროსონ ჩიტიშვილო, გა-
რედაც ხომ შახტი არ არის, ბნელა?

ახლო მომავლის ჩიატოგი

თბილისში კანიონაზღვის აუზებებს რამდენიმე მრავალსართულიანი სახლი

— ზეპელე როგორ შეიცვალა ტექნიკა, წინათ თუ ავარიაკიდან მატა-
რებლით ჩავდიოდით თბილისში, ახლა ლიფტით ჩავდიგართ!..

